

РЕШЕНИЕ

№ 37711

гр. София, 30.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43 състав, в
публично заседание на 16.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **4780** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл.203 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) и във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорност на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ). Образувано е по искова молба, подадена от Л. И. Л., със съдебен адрес [населено място], [улица], ет. 2, с която е предявен иск срещу Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР) за заплащане на обезщетение в размер на 1500 евро за претърпени неимуществени вреди от незаконосъобразно задържане на ищеца със Заповед за задържане с рег. № УРИ 2283з – 1542/18.12.2024 г., издадена от С. Е. Т., на длъжност старши автоконтрольор при 04 РУ на СДВР, ведно със законната лихва от 16.08.2025 г. до окончателното плащане.

В исковата молба се твърди, че на 18. 12. 2024 г. Л. Л. е задържан и отведен в помещение за задържане на лица в 04 РУ – СДВР. Периодът на задържане, вписан в издадената заповед е от 13.45 часа на 18.12.2024 г. до 12.00 часа на 19.12.2024 г. В резултат на задържането ищецът изпитал страдания, негативни усещания и преживявания, изразяващи се в стрес, неудобство, притеснение, психически дискомфорт, чувство на безпомощност, незащитеност, унижение и срам. След задържането започнал да изпитва притеснения при среща с патрулка или полицейски служители. Близки и приятели му задавали въпроси дали нещо му се е случило, защото го намирали за негативно променен. Последното засилило негативните му усещания. Заповедта за задържане е отменена с влязло в сила на 16.08. 2025 г. Решение №2592/10.07.2025 г. по нахд № 367/2025 г. по описа на СРС, НО, 17 – ти състав. Отменени са по съдебен ред и наложените ПАМ, както и е прекратено ДП № 2611/2024г. по описа на 04 РУ СДВР, по което ищецът е имал качеството на свидетел. Счита, че претендираното обезщетение в размер на 1500 евро е адекватен паричен еквивалент, пропорционален на претърпените неимуществени вреди от задържането,

като размерът е съобразен с периода на задържане и условията, при което е протекло задържането и е оказало отражение върху състоянието му. В исковата молба се твърди, че здравословното състояние на ищеца е увредено, има решение на ТЕЛК с отразена 100% ТНР. Има отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, от 2010 г. приема лекарства по лекарско предписание. В хода на съдебното производство доводите се поддържат от адв. Д.. Представена е писмена защита. Претендира се заплащане на разноски по списък.

Ответникът – СДВР, чрез юрк. Г., прави искане за отхвърляне на исковата молба. Поддържа отговора на исковата молба. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Прокурор К. от Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на исковата претенция.

Административен съд София - град, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235 ГПК, вр. чл. 144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Със Заповед за задържане с рег. № УРИ 228зз – 1542/18.12.2024 г., издадена от С. Е. Т., на длъжност старши автоконтрольор при 04 РУ на СДВР е разпоредено задържането за срок от 24 часа на Л. И. Л., на основание чл. 72, ал.1, т. 1 от ЗМВР във вр. с чл. 343б, ал. 3 от НК за управление на МПС след употреба на наркотични вещества и техните аналози. Периодът на задържане е от 13.45 часа на 18.12.2024 г. до 12.00 часа на 19.12.2024 г. В декларация за правата на задържаното лице ищецът е вписал, че страда от хипертония и има множество травми на тялото.

С Решение № 2592/10.07.2025 г. по нахд № 367/2025 г. на СРС, НО, 17 състав, влязло в сила на 16.08.2025 г. е отменена като незаконосъобразна Заповед за задържане с рег. № УРИ 228зз – 1542/18.12.2024 г., издадена от С. Е. Т., на длъжност старши автоконтрольор при 04 РУ на СДВР, с която ищецът е задържан за срок от 24 в помещение за задържане на 04 РУ – СДВР.

Представена е Етапна епикриза от 20.12.2024 г., видно от която Л. Л., на 63г. страда от пареза на долните крайници, състояние след счупване на гръбнак, коксартроза на дясна тазобедрена става, скъсяване на ляв крак, лумбосакрален радикулит, хипертонично сърце, множество травми в тазобедрената става и бедрото. Има отпусната помощ по ЗХУ и лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване. С ЕР на ТЕЛК му е определена 100 % ТНР без чужда помощ до 01. 12. 2027 г., а за предходния период 94 % ТНР без чужда помощ.

В съдебно заседание са разпитани свидетелите М. Б. К. и Д. Й. Л., съпруга на ищеца. Свидетелят К. дава показания, че знае за задържането на Л. Л. през м. 12. 2024 г. Задържането му се отразило много зле, бил притеснен. Споделил, че е изпитал унижение. Условията в помещението за задържане на 04 РУ – СДВР са били лоши. След задържането се променил, изпитва страх от полицейски автомобили, притеснен е и е уплашен. Претърпял е тежка катастрофа и е бил прострелян случайно при друг инцидент. Това се отразило крайно негативно на здравословното му състояние и при задържането.

Свидетелката Л. също потвърждава, че ищецът е инвалид и задържането се е отразило негативно на физическото и психическото му състояние. След ареста бил подтиснат, угрижен, засрамен, унижен. Не му е осигурено лечение с хапчета срещу хипертония, получил сърцебиене. След задържането бил тъжен, депресиран, засрамен, унижен, а преди това бил весел и усмихнат, с чувство за хумор.

Предвид установените факти, съдът формира следните правни изводи:

Предявеният иск е процесуално допустим като предявен от активно легитимирана страна, претендираща присъждане на обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразен

административен акт, срещу надлежен ответник – Столична дирекция на вътрешните работи. Разгледан по същество, искът е частично основателен.

Съгласно чл.1, ал. 1 ЗОДОВ правото на обезщетение възниква, когато са претърпени вреди от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органи или длъжностни лица на държавата или общината при или по повод изпълнение на административна дейност. Основателността на иска предполага предварителното установяване на точно определени от законодателя кумулативно налични предпоставки: незаконосъобразен административен акт или незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице на държавата или общината; този акт да е отменен по административен или съдебен ред; да е настъпила вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; да е налице пряка и непосредствена връзка между постановения незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие и настъпилата вреда.

Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ обезщетение се дължи за всички вреди - както имуществени, така и неимуществени, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Цитираната правна норма сочи, че следва да се установи наличието на причинна връзка между вредите и незаконния административен акт, действие или бездействие, като елемент от горепосочения фактически състав, от който възниква обезщетителната отговорност на държавата. Под вредоносен резултат /вреда/ следва да се разбира отрицателната последица от увреждането, която засяга неблагоприятно имуществените права и защитените от правото блага на увредения. При липсата на който и да е от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Деликтната отговорност на държавата/общината не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца /по аргумент от чл. 154, ал.1 ГПК, вр. чл.144 АПК/ е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а за съда съществува задължение да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан.

По делото е безспорно установено, че е осъществена първата предпоставка от сложния фактически състав на чл. 1, ал.1 ЗОДОВ – налице е отменен като незаконосъобразен административен акт.

Заповед за задържане с рег. № УРИ 2283з – 1542/18.12.2024 г., издадена от С. Е. Т., на длъжност старши автоконтролър при 04 РУ на СДВР, с която Л. И. Л. е бил задържан за срок от 24 часа, е била отменена с Решение № 2592/10.07.2025 г. по нахд № 367/2025 г. на СРС, НО, 17 състав. Решението е влязло в сила на 16.08.2025 г.

Налице е и втората предпоставка от фактическия състав на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ- наличието на вреда: Съдържанието на понятието „вреда“ не е дефинирано от законодателя въпреки употребата му в редица разпоредби на Закона за задълженията и договорите. Според трайното разбиране, наложило се в теорията и в съдебната практика, вредите са последици от засягане на субективни права, на защитени от правото блага, които не са предмет на права, както и от накърняване на фактически отношения, които правото защитава. Вредата представлява смущение, накърняване или унищожаване на благата на човека, представляващи неговото имущество, права, телесна цялост и здраве, душевност и психическо състояние.

Незаконосъобразното ограничаване на правото на придвижване и престоят в полицейското управление обективно водят до негативни последици върху емоционалното и психическо състояние на задържаното лице.

От свидетелските показания на св.К. и св. Л. се установява, че в резултат на незаконосъобразното задържане ищецът е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в подтиснатост, угриженост, чувство на срам, унижение, сърцебиене. Ищецът е инвалид с пареза на долните крайници и на 63

г. възраст, поради което неправомерното задържане му се е отразило в по-висока степен негативно. По време на задържането не му е осигурено лечение с хапчета срещу хипертония и е получил сърцебиене.

Съдът приема за безспорно установено, че неправомерното задържане на ищеца има негативно отражение върху психическото и физическото му състояние. На основание чл. 172 ГПК, като съобрази обстоятелството, че св. Л. е съпруга на ищеца и е възможна заинтересованост, съдът приема, че с оглед на всички други данни по делото, следва да ги кредитира, тъй като са логични, непротиворечиви и кореспондират с останалите събрани по делото доказателства.

Съгласно практиката на Европейския съд по правата на човека, задържането, извършено в нарушение на член 5 § 1 от Конвенцията за защита правата на човека причинява известно психическо страдание на задържания не само докато трае, но и след това (макар че тази презумпция е оборима). Т. страдание не е задължително да достигне нивото на психологическа травма или разстройство, или да доведе до външни прояви или симптоми и затова не винаги се поддава на доказване чрез свидетелски показания. В подобен смисъл е и практиката на ВАС, като е прието, че при наличие на незаконно задържане, самият факт на това незаконно задържане е достатъчно основание, за да бъде присъдено обезщетение за неимуществени вреди.

Съдът приема, че е налице и третият елемент от фактическия състав на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, причинно-следствената връзка между незаконосъобразната заповед за задържане и неимуществените вреди. Задържането на лицето въз основа на заповед за задържане по чл. 72, ал. 1 от ЗМВР, която в последствие е отменена като незаконосъобразна с влязло в сила съдебно решение, води до ограничаване на правото на придвижване, което от своя страна води до настъпване на неимуществени вреди от емоционален и психологически характер, каквито са описани с процесната искова молба– душевни болки и страдания, стрес, тревожност.

По отношение на размера на дължимото обезщетение, в ЗОДОВ не се съдържа норма, определяща неговия размер, поради което приложение следва да намери чл. 52 от ЗЗД, според който обезщетението за претърпени неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието „справедливост“ няма легална дефиниция, но съобразно константата съдебна практика, определянето на справедлив размер на обезщетение за претърпени неимуществени вреди се извършва от съда въз основа на преценка на конкретните факти, както и характерът на причинените страдания и тяхната интензивност и периодът, в които същите са претърпени от ищеца. От свидетелските показания се установява, че ищецът е претърпял посочените в исковата молба неимуществени вреди, но не се установява по безспорен начин, че същият е продължил да ги търпи и след периода на неговото задържане. Съобразявайки посочените в решението обстоятелства, съдът приема, че справедливият размер на обезщетението е 500 евро. От ищеца не са ангажирани никакви доказателства за влошено здравословно състояние или други значителни неимуществени вреди, претърпени от него в резултат на незаконосъобразното му задържане, поради което искът следва да се отхвърли над уважения размер от 500 евро до пълния предявен размер от 1500 евро. Лихви се дължат от датата на отмяна на акта като незаконосъобразен, от 16. 08. 2025 г. до окончателното плащане.

На основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, предвид частичното уважаване на предявения иск, основателна е претенцията на ищеца за присъждане на сторените в съдебното производство разноски, съобразно уважената част от исковата претенция. Разноските са 305.11 евро, съобразно уважената част следва да се присъдят разноски в размер на 101. 70 евро. Не е основателно възражението за прекомерност на адвокатското възнаграждение, което е в минимален размер.

Съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ, с оглед изхода на спора, на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение, определено на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК, вр. с чл. 37 от

ЗПП, вр. с чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, съразмерно отхвърлената част от исковата претенция – 22.17 евро.

По компенсация на ищеца се дължат 79.53 евро разноски.

Така мотивиран, съдът

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] да заплати на Л. И. Л., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място],[жк], бл. № 3, вх. Г, ет. 1, ап. 90 обезщетение в размер на 500.00 евро за претърпени неимуществени вреди от незаконосъобразно задържане със Заповед за задържане с рег. № УРИ 228зз – 1542/18.12.2024 г., издадена от С. Е. Т., на длъжност старши автоконтрольор при 04 РУ на СДВР, ведно със законната лихва от 16.08.2025 г. до окончателното плащане.

ОТХВЪРЛЯ исковата претенция за сумата над 500.00 евро до пълния претендиран размер от 1500.00 евро.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] да заплати на Л. И. Л., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място],[жк], бл. № 3, вх. Г, ет. 1, ап. 90 разноски по компенсация в размер на 79.53 евро.

Решението подлежи на обжалване чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: